

Nota objaśniająca na temat kontroli przeprowadzanych przez Komisję na podstawie art. 20 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003

Nota ma jedynie charakter informacyjny i pozostaje bez uszczerbku dla formalnej wykładni uprawnień Komisji Europejskiej w zakresie prowadzenia postępowań.

- 1) Przedsiębiorstwa ⁽¹⁾ są prawnie zobowiązane do podporządkowania się kontroli zarządzonej decyzją Komisji zgodnie z art. 20 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003. Pisemne upoważnienia służą do wskazania nazwisk urzędników i innych osób towarzyszących upoważnionych przez Komisję do przeprowadzenia kontroli („inspektorzy”). Każdy z inspektorów zobowiązany jest przedstawić dokument tożsamości.
- 2) Od inspektorów nie można wymagać dodatkowych informacji na temat przedmiotu kontroli, który określono w decyzji, ani jakiegokolwiek uzasadnienia decyzji. Mogą oni jednak wyjaśniać kwestie proceduralne, na przykład w odniesieniu do poufności lub danych osobowych, oraz ewentualne konsekwencje odmowy poddania się kontroli.
- 3) Poświadczona kopia decyzji powinna zostać przekazana przedsiębiorstwu. Protokół z powiadomienia o decyzji służy jedynie do potwierdzenia jej doręczenia, a podpisanie go przez odbiorcę nie oznacza podporządkowania się kontroli.
- 4) Zgodnie z art. 20 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 inspektorzy mają prawo do:
 - a) wchodzenia do wszelkich pomieszczeń, na teren i do środków transportu należących do przedsiębiorstwa;
 - b) sprawdzania ksiąg i innych rejestrów dotyczących działalności przedsiębiorstwa, bez względu na sposób ich przechowywania;
 - c) pobierania lub uzyskiwania w każdej formie kopii lub wyciągów z tych ksiąg lub rejestrów;
 - d) pieczętowania wszelkich pomieszczeń, ksiąg lub rejestrów przedsiębiorstwa na czas i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli;
 - e) zadawania pytań przedstawicielom pracowników lub pracownikom przedsiębiorstwa w celu uzyskania wyjaśnień co do faktów lub dokumentów dotyczących przedmiotu kontroli oraz do rejestrowania odpowiedzi.

⁽¹⁾ Pojęcie „przedsiębiorstwo” obejmuje zarówno przedsiębiorstwa, jak i związki przedsiębiorstw.

- 5) Urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnieni lub wyznaczeni przez organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego, na którego terytorium jest przeprowadzana kontrola, mogą aktywnie pomagać inspektorom w wypełnianiu ich obowiązków. W tym celu, zgodnie z art. 20 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, przysługują im te same uprawnienia co inspektorom (zob. pkt 4 powyżej).
- 6) Przedsiębiorstwo może podczas kontroli **konsultować się z zewnętrznym radcą prawnym**. Obecność radcy prawnego w miejscu kontroli nie jest jednak warunkiem zgodności z prawem takiej kontroli. Inspektorzy mogą wchodzić do pomieszczeń, powiadamiać o decyzji nakazującej kontrolę i zajmować wybrane przez siebie biura, nie czekając, aż przedsiębiorstwo skonsultuje się ze swoim radcą prawnym. Niezależnie od przypadku, inspektorzy będą godzić się tylko na niewielkie opóźnienie w oczekiwaniu na konsultacje z radcą prawnym przed rozpoczęciem badania ksiąg i innych rejestrów dotyczących działalności, sporządzaniem kopii lub wyciągów z tych dokumentów, pieczętowaniem w razie potrzeby pomieszczeń, ksiąg lub rejestrów przedsiębiorstwa lub zwracaniem się o przedstawienie ustnych wyjaśnień. Wszelkie tego rodzaju opóźnienie musi być ograniczone do absolutnego minimum.
- 7) Jeżeli na żądanie inspektorów przedstawiciel lub pracownik przedsiębiorstwa składa, zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004, **ustne wyjaśnienia** na miejscu dotyczące faktów lub dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, wyjaśnienia te mogą być rejestrowane w dowolnej formie. Kopia takiego zapisu zostanie udostępniona zainteresowanemu przedsiębiorstwu po zakończeniu kontroli, zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 773/2004.
- 8) W przypadkach, gdy o wyjaśnienia został poproszony pracownik przedsiębiorstwa, który nie jest lub nie był upoważniony przez przedsiębiorstwo do składania wyjaśnień w imieniu przedsiębiorstwa, Komisja wyznacza termin, w którym przedsiębiorstwo może zgłosić Komisji dowolne sprostowanie, zmianę lub uzupełnienie do wyjaśnień złożonych przez takiego pracownika, które następnie zostaną dodane do wyjaśnień zarejestrowanych podczas kontroli.
- 9) Inspektorzy są uprawnieni do badania wszelkich ksiąg i rejestrów dotyczących działalności, niezależnie od nośnika, na jakim są one przechowywane, oraz do pobierania lub uzyskiwania, w dowolnej formie, kopii lub wyciągów z tych ksiąg lub rejestrów. Obejmuje to badanie informacji elektronicznych oraz sporządzanie elektronicznych lub papierowych kopii takich informacji. Przedstawiciele przedsiębiorstwa są uprawnieni do obserwowania działań podejmowanych przez inspektorów bez ingerowania w ich pracę.
- 10) Inspektorzy mogą przeszukiwać środowisko informatyczne (np. usługi chmury, serwery, komputery stacjonarne, laptopy, tablety i inne urządzenia mobilne) przedsiębiorstwa oraz wszystkie należące do niego nośniki danych (np. zewnętrzne urządzenia pamięciowe, taśmy zapasowe, klucze USB, płyty CD-ROM, DVD). Ma to również zastosowanie do urządzeń oraz nośników prywatnych wykorzystywanych w celach zawodowych (według modelu BYOD – Przynies własny sprzęt), jeśli takowe znaleziono na miejscu. W tym celu inspektorzy mogą korzystać z wszelkich wbudowanych funkcji w systemach informatycznych i infrastrukturze informatycznej przedsiębiorstwa. Mogą także korzystać z własnego specjalistycznego oprogramowania lub sprzętu komputerowego

(„narzędzia informatyki śledczej”). Narzędzia te umożliwiają Komisji, zgodnie z art. 20 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1/2003, kontrolę systemów i danych przedsiębiorstwa, w szczególności poprzez tworzenie dokładnych duplikatów danych, w tym danych odzyskanych, oraz przeszukiwanie takich duplikatów przy jednoczesnym poszanowaniu integralności systemów i danych przedsiębiorstw.

- 11) Przedsiębiorstwo jest zobowiązane do pełnej i aktywnej współpracy z inspektorami. Oznacza to, że przedsiębiorstwo może zostać poproszone o oddelegowanie przedstawicieli pracowników lub pracowników do pomocy inspektorom. Obejmuje to nie tylko obowiązek udzielania wyjaśnień na temat organizacji przedsiębiorstwa i jego środowiska informatycznego, ale również wykonywanie konkretnych zadań, takich jak wprowadzanie specjalnych poleceń do systemów informatycznych w celu zgromadzenia informacji, wykorzystywanie wbudowanych narzędzi typu „Litigation hold”, czasowe blokowanie indywidualnych kont użytkowników, czasowe odłączanie komputerów od sieci, usuwanie i ponowna instalacja napędów w komputerach oraz udzielanie wsparcia na poziomie praw dostępu administratora. Jeżeli takie działania są podejmowane, przedsiębiorstwo nie może w żadnym wypadku przeszkadzać w ich realizacji; jego obowiązkiem jest także poinformowanie pracowników, dla których działania te mogą mieć jakieś następstwa. Inspektorzy mogą wystąpić do przedsiębiorstwa o skorzystanie z jego sprzętu (np. nośników pamięci, kluczy USB, kabli przyłączeniowych, skanerów, drukarek, ekranów), ale nie mogą być zobowiązani do korzystania z takiego sprzętu. Na żądanie kontrolowane przedsiębiorstwo informuje inspektorów o sposobie realizacji ich wniosków, przekazując rejestry lub informując inspektorów o instrukcjach wydawanych pracownikom przedsiębiorstwa odpowiedzialnym za realizację wniosków inspektorów.
- 12) Nośniki danych, które zostały wybrane do zbadania, mogą pozostawać pod kontrolą inspektorów do czasu zakończenia kontroli w pomieszczeniach przedsiębiorstwa. Mogą one zostać zwrócone wcześniej, np. po wykonaniu czytelnej i dokładnej kopii binarnej danych objętych postępowaniem. Kopia taka stanowi dokładny duplikat (części lub wszystkich) danych przechowywanych na oryginalnym nośniku. Zbadanie dokładnego duplikatu jest równoważne zbadaniu oryginalnego nośnika.
- 13) Od momentu powiadomienia o decyzji w sprawie kontroli przedsiębiorstwo działa ze szczególną starannością i podejmuje wszelkie właściwe środki w celu zabezpieczenia dostępnych mu dowodów. Informowanie pracowników i przedstawicieli pracowników o podejmowanych działaniach należy do obowiązków przedsiębiorstwa. Usunięcie dokumentacji przedsiębiorstwa (lub manipulowanie nią), zarówno umyślne, jak i przypadkowe, może być uznane za utrudnianie Komisji przeprowadzenia kontroli. Jeśli dochodzi do takiego utrudniania, Komisja może nałożyć na przedsiębiorstwo grzywnę w wysokości do 1 % jego całkowitego obrotu w poprzednim roku obrotowym.
- 14) Obowiązek zabezpieczenia dowodów wykracza poza sam czas trwania kontroli na miejscu ⁽²⁾.

⁽²⁾ Zob. w tym kontekście wyrok z dnia 9 kwietnia 2019 r. w sprawie T-371/17, Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja, EU:T:2019:232, pkt 136, utrzymany w mocy w postępowaniu odwoławczym w sprawie C-466/19 P, Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja, EU:C:2021:76, pkt 114.

- 15) Na zakończenie kontroli inspektorzy dokładnie czyszczą⁽³⁾ wszystkie nośniki danych Komisji, na których były przechowywane dane przedsiębiorstwa. Sprzęt komputerowy udostępniany przez przedsiębiorstwo nie jest czyszczony przez inspektorów, ale zwracany przedsiębiorstwu.
- 16) Jeżeli w planowanym terminie zakończenia kontroli w pomieszczeniach przedsiębiorstwa nie zakończono wyboru dokumentów na potrzeby postępowania, Komisja może mieć uzasadnione powody, by zdecydować, również w interesie zainteresowanego przedsiębiorstwa, o kontynuowaniu kontroli danych, które zgromadziła od przedsiębiorstwa, w siedzibie Komisji w Brukseli. W takim przypadku, oprócz zbioru danych już zbadanych, pobrana może zostać kopia niezbadanych jeszcze danych w celu przeprowadzenia kontroli w późniejszym terminie. Kopia ta zostanie zabezpieczona poprzez umieszczenie w opieczętowanej kopercie, która zostanie zabrana do siedziby Komisji w Brukseli. Komisja zaprosi przedsiębiorstwo do: (i) uczestniczenia w otwarciu opieczętowanej koperty oraz (ii) w dalszej kontroli w pomieszczeniach Komisji. Jeżeli kontynuacja kontroli oznacza dodatkowe koszty dla kontrolowanego przedsiębiorstwa, wynikające wyłącznie z takiej kontynuacji, przedsiębiorstwo to może domagać się zwrotu tych kosztów w drodze należycie uzasadnionego wniosku. Komisja może również zwrócić przedsiębiorstwu opieczętowaną kopertę bez jej otwierania. Komisja może także zwrócić się do przedsiębiorstwa o przechowanie zapieczętowanej koperty w bezpiecznym miejscu, tak aby móc kontynuować proces przeszukiwania w pomieszczeniach przedsiębiorstwa w trakcie kolejnej zapowiedzianej wizyty.
- 17) Przedsiębiorstwo będzie miało możliwość dokonania przeglądu tymczasowych zbiorów danych wybranych przez inspektorów, które mają zostać dodane do akt sprawy, w celu ustalenia, czy chce podnosić roszczenia dotyczące np. danych potencjalnie chronionych przez prawniczą tajemnicę zawodową lub szczególnych kategorii danych osobowych⁽⁴⁾. Na tym etapie przedsiębiorstwo może również zgłosić uwagi, jeżeli uważa, że dane wybrane przez inspektorów, które mają zostać dodane do akt sprawy, nie mają związku z przedmiotem decyzji w sprawie kontroli. Jeśli chodzi o zbiory danych ostatecznie wybrane przez inspektorów podczas kontroli na miejscu (lub w ramach kontynuacji kontroli), które zostają włączone do gromadzonych przez Komisję akt sprawy, przedsiębiorstwo otrzyma nośnik danych (np. klucz USB), na którym wszystkie te zbiory danych są zarejestrowane. Przedsiębiorstwo zostanie poproszone o podpisanie ostatecznych list eksportowych wybranych danych. Inspektorzy zabierają ze sobą dwie identyczne kopie takich zbiorów danych zarejestrowane na zakodowanych nośnikach danych.
- 18) Elementy materiału dowodowego wybrane w toku kontroli mogą zostać pobrane w całości (jeżeli wybrany jest np. tylko jeden załącznik do wiadomości elektronicznej, wówczas ostateczny eksport obejmuje samą wiadomość wraz ze

⁽³⁾ Technicznym terminem na określenie takiego czyszczenia jest „sanityzacja” (zwana również „bezpiecznym wymazywaniem”). Celem sanityzacji jest całkowite usunięcie danych z nośnika danych, tak aby niemożliwe było ich odzyskanie za pomocą jakichkolwiek znanych technik.

⁽⁴⁾ Zob. art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725, w którym „szczególne kategorie danych osobowych” zdefiniowano jako dane osobowe ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych, dane genetyczne lub biometryczne przetwarzane w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej, dane dotyczące zdrowia lub dane dotyczące życia seksualnego lub orientacji seksualnej osoby fizycznej. Zob. również art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679.

wszystkimi załącznikami, które są do niej załączone). W trakcie ostatecznego przetworzenia danych w celu umieszczenia w aktach sprawy każdy element materiału dowodowego może zostać podzielony na części składowe (np. główna wiadomość elektroniczna, załączniki lub inne wbudowane dane), które mogą zostać ujęte w wykazie oddzielnie i otrzymać odpowiednie indywidualne numery referencyjne.

- 19) Jeżeli przedsiębiorstwo udostępnia na wniosek inspektorów materiały do sporządzania kopii, wówczas Komisja, na wniosek przedsiębiorstwa, zwróci koszty materiałów wykorzystanych do sporządzenia kopii dla Komisji.
- 20) Do dokumentów skopiowanych podczas kontroli mają zastosowanie przepisy art. 28 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 dotyczące tajemnicy służbowej. Jeżeli na późniejszym etapie postępowania zajdzie konieczność udostępnienia tych dokumentów osobom trzecim, np. w celu zapewnienia dostępu do akt, przedsiębiorstwo zostanie poproszone o zidentyfikowanie ewentualnych tajemnic handlowych lub innych informacji poufnych zawartych w dokumentach, uzasadnienie swojej decyzji oraz przekazanie wersji dokumentów nieobjętych klauzulą poufności.
- 21) W przypadku opieczętowania pomieszczeń, ksiąg lub rejestrów przedsiębiorstwa przez inspektorów sporządzany jest protokół. Przedsiębiorstwo zobowiązane jest dopilnować, by założone pieczęci pozostały nienaruszone do czasu ich usunięcia przez inspektorów. W momencie zdjęcia pieczęci sporządzony zostanie odrębny protokół, w którym umieszczona zostanie informacja o stanie pieczęci na ten moment.
- 22) Rozporządzenie (UE) 2018/1725 ma zastosowanie do danych osobowych zgromadzonych przez Komisję podczas postępowań z zakresu ochrony konkurencji. Ponieważ unijne zasady ochrony konkurencji mają zastosowanie jedynie do przedsiębiorstw, dane osobowe osób fizycznych jako takich nie są objęte postępowaniami ani kontrolami prowadzonymi przez Komisję w celu ochrony konkurencji. Dane osobowe pracowników przedsiębiorstwa (np. imiona i nazwiska, numery telefonów, adresy poczty elektronicznej) mogą jednak znaleźć się w dokumentach biznesowych związanych z takimi postępowaniami i mogą być w związku z tym kopiowane lub uzyskiwane podczas kontroli oraz mogą zostać włączone do akt Komisji.
- 23) Wszystkie dane osobowe z akt Komisji w sprawach z zakresu ochrony konkurencji mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których zostały zgromadzone (wykonanie art. 101 lub art. 102 TFUE) i będą przetwarzane zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) 2018/1725, jak określono w oświadczeniu DG ds. Konkurencji o ochronie prywatności ⁽⁵⁾.
- 24) Jeżeli zestaw(-y) danych udostępniany(-e) inspektorom obejmuje(-ą) szczególne kategorie danych osobowych ⁽⁶⁾, przedsiębiorstwo powinno powiadomić inspektorów o obecności takich szczególnie chronionych danych osobowych, wskazując w szczególności, o które akta lub dane chodzi. Inspektorzy dołożą

⁽⁵⁾ Zob. https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2021-05/privacy_statement_antitrust_pl.pdf

⁽⁶⁾ Zob. przypis 4 powyżej.

starań, aby przegląd takiej dokumentacji odbywał się w ramach odrębnej procedury ze względu na wrażliwość takich danych.